

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

The Advisor Role to Participate in Preventing and Resolving Drug Problems in Ubon Ratchathani Rajabhat University

ไพศาล พากเพียร¹

Paisarn Phakphian

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Received: July 9, 2018

Revised: September 13, 2018

Accepted: September 30, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ทุกชั้นปี จำนวน 159 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยภาพรวม มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุมระดับมหาวิทยาลัยในเรื่องการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องความร่วมมือของนักศึกษา

ในมหาวิทยาลัย และมีส่วนร่วมในการรายงานความเห็นในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหน่วยงานทราบ

แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า ควรสร้างกลไกบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับมหาวิทยาลัย จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัย จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรมีการสำรวจการใช้ยาเสพติดในมหาวิทยาลัย ควรสร้างสภาวะป้องกันปัญหายาเสพติดที่เหมาะสม และประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษาได้ตระหนักต่อปัญหายาเสพติด และให้มีระบบปรึกษาด้วยกลุ่มเพื่อน

คำสำคัญ: บทบาท, การมีส่วนร่วม, ยาเสพติด

Abstract

This research aims to 1) study advisor roles and participation in preventing and resolving drug problems in Ubon Ratchathani Rajabhat University, and 2) to study a guideline to prevent and resolve drug problems in the Ubon Ratchathani Rajabhat University. The sample group in this research was composed of 159 advisors of students at Ubon Ratchathani Rajabhat University. They were collected via a purposive sampling technique. The research instrument was a questionnaire. The statistics used to analyse data included percentage, average, and standard deviation.

The results found that the advisor roles and participation in preventing and solving drug problems in Ubon Ratchathani Rajabhat University in overall were found that they contributed to the presentation at the university conference on drug problem solving. They participated in commenting on the approach to drug problem solving. They contributed to drug problem solving in collaboration with university

students. Moreover, they participated in the reporting opinions on drug problem solving measurement to the organizations.

The approaches to prevent and solve drug problems in Ubon Ratchathani Rajabhat University were to create an integrated mechanism of cooperation between parents and universities, to provide knowledge on drug prevention and problem solving, to prepare a project plan and activities to prevent drug problems. Moreover, there should be a survey of drug use on campus, and appropriate prevention of drug problems. Additionally, drug problems should be promoted to students and a group of friends consultation should also be created.

Keywords: role, involvement, drug

บทนำ

ยาเสพติดนับเป็นปัญหาสำคัญที่คนทั่วโลกให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือกันเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันและปราบปราม รวมไปถึงการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด เนื่องจากปัญหายาเสพติด ยั่งยืนวันก็ยิ่งส่งผลร้ายแก่ประชากรโลก จากการเสพและเมื่อทำให้สารเสพติดเข้าสู่ร่างกายอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานติดต่อกัน จะทำให้ผู้เสพตกอยู่ในอำนาจความต้องการยาเสพติด ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดการทำร้ายตนเองและครอบครัว และปัญหาอาชญากรรม ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศชาติ ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติ (Office of the Narcotics Control Board, 2007)

ปัญหายาเสพติด นับเป็นปัญหาลำคัญระดับชาติในยุคปัจจุบัน ที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้ทวีความรุนแรง และพัฒนารูปแบบการผลิต การจำหน่าย และการเสพอยู่ตลอดเวลา จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลจึงได้จัดทำยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการในเรื่องของยาเสพติด ภายใต้ชื่อ “ยุทธศาสตร์ 5 รั่ว ป้องกัน”

เพื่อป้องกันจุดอ่อน 5 ด้าน ได้แก่ รั้วชายแดน รั้วชุมชน รั้วสังคม รั้วโรงเรียน และรั้วครอบครัว นอกจากนี้ การดำเนินการแก้ปัญหาโดยวิธีปราบปรามจากหน่วยงานของรัฐเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหายาเสพติดให้หมดไป ดังนั้น จึงมีความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้าไปดำเนินการเชิงบูรณาการ โดยส่งเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผ่านการฝึกอบรมไปให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยของยาเสพติด แก่เยาวชนในสถานศึกษาให้รู้จักแนวทางในการปฏิเสธยาเสพติดอย่างเด็ดขาด ในการปราบปราม ยาเสพติด เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการจะต้องมีจำนวนเพียงพอ ประกอบไปด้วยศักยภาพ คุณภาพ มีความตั้งใจในการทำงานแล้ว เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานก็จะต้องมีความทันสมัย นอกจากนั้นแล้วกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามก็จะต้องทันต่อเหตุการณ์ มีเนื้อหาชัดเจน ไม่คลุมเครือ และที่สำคัญสามารถนำมาบังคับใช้ได้จริง ปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดนั้นมีอยู่หลาย ฉบับ เช่น พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2519, พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522, พ.ร.บ. วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ. 2518, พ.ร.บ.ควบคุมโคกกันท์ พ.ศ. 2495, พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 เป็นต้น แต่ว่าการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และ ตาม พ.ร.บ. อื่น ๆ นั้นส่วนมากจะมุ่งเน้นที่ตัวผู้กระทำความผิดเป็นหลัก ซึ่งในปัจจุบันการประกอบอาชญากรรมด้านยาเสพติดนั้นมีการพัฒนาการดำเนินการให้เป็นรูปขบวนการมากขึ้น จนถึงมีการจัดตั้งในรูปแบบเป็นอาชญากรรมองค์กร (Organized Crime) ขาดต่อการที่จะสืบสวนจับกุมให้ได้ทั้งขบวนการ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ไม่เอื้อต่อการดำเนินการ ต่อมาจึงได้มีการบัญญัติกฎหมายที่มีเจตนารมณ์เพื่อที่จะดำเนินการกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นขบวนการเรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534” โดยเขียนเจตนารมณ์ของการตรากฎหมายฉบับนี้ไว้ตอนท้ายว่า “เหตุผลในการประกาศใช้ พ.ร.บ. ฉบับนี้คือ เพื่อให้การปราบปราม

ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวขึ้น โดยเฉพาะจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” (Royal Thai Police, 2001)

ปัญหาการใช้ยาเสพติดในเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งที่ทุกหน่วยงานและทุกฝ่ายต้องเร่งช่วยแก้ไขปัญหายุติธรรม และป้องกันมิให้นักเรียนนักศึกษา เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด แม้ที่ผ่านมา รัฐบาลทุกชุดได้ให้ความสำคัญต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมาตลอดด้วย เห็นว่าปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาที่บั่นทอนความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ปัญหายาเสพติดก็ยังไม่สามารถหมดลงไปได้ จึงเป็น การสมควรอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทุกคน ต้องให้ความสำคัญและร่วมแรงร่วมใจป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปจาก แผ่นดินไทย จากการศึกษาข้อมูลแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน รัฐบาลชุดปัจจุบัน พบว่า ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนั้น รัฐบาลได้ประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยกำหนดให้เป็นนโยบายที่สำคัญและ เร่งด่วนที่รัฐจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือกับทุก ฝ่าย ผนึกกำลังร่วมกันให้เป็น “พลังแผ่นดิน” (Office of the Narcotics Control Board, 2003)

การแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าไปในสถานศึกษา ทำให้รัฐบาลต้องกำหนด นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดมาโดยตลอด ปัจจุบันรัฐบาลได้กำหนดกลยุทธ์ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดในสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดใน สถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดนโยบายพิเศษเร่งด่วนเป็นแนวทางให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมรณรงค์ และ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและนักศึกษา ตระหนักถึงสถานการณ์ความรุนแรงของ

ปัญหาหาเสพติด และกระตุ้นปลูกจิตสำนึกในการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปฏิรูปหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนให้เกิดกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมคุณธรรม สร้างทักษะชีวิต สร้างเสริมภูมิคุ้มกัน จัดระบบดูแล สร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นในโรงเรียน ปรับสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาดเป็นระเบียบ ปราศจากมูมอับ ประสานชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาหาเสพติดในสถานศึกษาอย่างจริงจัง ให้ถือว่านักเรียนนักศึกษาที่เสพหาเสพติดคือ ผู้ป่วย ห้ามปล่อยทิ้ง ให้ส่งไปบำบัด ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการค้าหาเสพติด ต้องส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการทางกฎหมายอย่าง เต็มที่ทั้งทางวินัยและกฎหมาย โดยให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดในสถานศึกษาอย่างจริงจัง หากเลวร้ายหรือปกปิดไม่เอาใจใส่ ขาดความรับผิดชอบ ผู้บริหารการศึกษาต้องได้รับการลงโทษ ให้ใช้ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดใน สถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการประกอบการพิจารณาความดีความชอบ (Jindatong, 2012)

อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษา ต้องช่วยเหลือ นักศึกษาในการปรับตัวเองเมื่อเข้ามาสู่สถานศึกษาใหม่ เช่น การปรับตัวกับเพื่อนใหม่ ปรับตัวในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันอุดมศึกษา นักศึกษาต้องรับผิดชอบต่อตัวเองมากขึ้น เพราะถือว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ย่อมรับผิดชอบต่อตัวเองได้ บางคนยังคุ้นเคยกับ การเรียนแบบเดิม คือ สมัยการเรียนในระดับมัธยมศึกษา เมื่อเข้ามาเรียนในระดับ อุดมศึกษาในระยะแรกจะยังไม่สามารถปรับตัวได้ จะเกิดความคับข้องใจ หรือในกรณี การคบเพื่อนใหม่จะต้องเปลี่ยนเพื่อนใหม่ เป็นต้น ทั้งการเรียนและการคบเพื่อนถ้า นักศึกษาได้มีโอกาสปรับตัวให้สามารถดำเนินการด้วยดี เริ่มต้นดี นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยนักศึกษา ให้ ประสบความสำเร็จในการปรับตัว และช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาประสบปัญหา การช่วย ให้นักศึกษาเรียนอย่างมีความสุขและจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ คือ เป้าหมายของ การทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งบทบาทเหล่านี้เป็นความใกล้ชิดกับนักศึกษามาก

ที่สุด ดังนั้น หากนักศึกษาในสถานศึกษาซึ่งเป็นวัยที่เข้าสู่วัยรุ่นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดดังกล่าว เมื่อเสพยาเสพติดก็จะส่งผลกระทบต่อสมองและชีวิตตนเอง กระทั่งต่อครอบครัว กระทั่งต่อสังคมและกระแทกถึงประเทศชาติ สถานศึกษาซึ่งเป็นสถาบันสำคัญที่นักศึกษาต้องใช้ชีวิตอยู่ยาวนาน และเกี่ยวข้องโดยตรง ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่ต้องคอยดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือให้ประสบความสำเร็จ ความรู้ทักษะชีวิตกับนักศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่หลักในการนำนโยบาย กลยุทธ์มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มาสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ทุกชั้นปี จำนวน 270 คน (ข้อมูล 28 เมษายน 2560 งานทะเบียนนักศึกษาสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ทุกชั้นกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan (1970) จำนวน 159 คน (ข้อมูล 28 เมษายน 2560 งานทะเบียนนักศึกษา สำนักส่งเสริม

วิชาการและงานทะเบียน) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดังนี้

1. บทบาทการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. บทบาทการมีส่วนร่วมในการการปฏิบัติการ
3. บทบาทการมีส่วนร่วมในด้านผลประโยชน์
4. บทบาทการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในมหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี ประกอบไปด้วย 6 ด้านดังนี้

1. ด้านระบบข้อมูล
2. ด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด
3. ด้านระบบการให้คำปรึกษา
4. ด้านระบบเฝ้าระวัง
5. ด้านระบบสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายการทำงาน
6. ด้านระบบบริหารจัดการ

ขอบเขตด้านเวลา

ทำการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 ถึงเดือนกันยายน 2560

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ได้ทราบแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา บทความ และสิ่งตีพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างคำถาม

2. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ประชุมทีมงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. เก็บแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยและทีมงานเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และบางส่วนขอความร่วมมือให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำส่งด้วยตนเอง
3. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างซ้ำอีกครั้ง
4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนมา และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ และเสนอค่าสถิติเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่และร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และ

โดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ทำการประมวลผลข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. เกณฑ์การให้คะแนนระดับแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5 คะแนน	อยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	อยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	อยู่ในระดับกลาง
2 คะแนน	อยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำค่าที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และดูการกระจายของข้อมูล โดยใช้สถิติส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้เทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ (Srisa-ard, 2011) ดังนี้

4.51 - 5.00 คะแนน หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50 คะแนน หมายถึง	ระดับมาก
2.51 - 3.50 คะแนน หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.51 - 2.50 คะแนน หมายถึง	ระดับน้อย
1.00 - 1.50 คะแนน หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณนาความตามเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประชุมระดับมหาวิทยาลัยในเรื่องการแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาเสพติดในเรื่องความร่วมมือของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการรายงานความเห็นในมาตรการแก้ไขปัญหาเสพติดให้กับหน่วยงานราชการทราบ

แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านระบบสนับสนุนจากชุมชน และเครือข่ายการทำงานคือ สร้างกลไกบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสร้างเครือข่ายความร่วมมือและช่วยเหลือระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน มหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่

ด้านระบบบริหารจัดการ จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้านยาเสพติด จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเตรียมวางแผนจัดกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงาน ด้านระบบข้อมูล จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด จัดทำข้อมูลนักศึกษากลุ่มเสี่ยงที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จัดเก็บข้อมูลการ ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ด้านระบบการเฝ้าระวัง มีการสำรวจการใช้ยาเสพติดใน มหาวิทยาลัย ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ด้วยการสร้างสภาวะป้องกันปัญหาเสพติดที่เหมาะสม สำรวจสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ ติดตาม สังเกต ฝ้าดูแลตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของปัญหาเสพติดในมหาวิทยาลัย ด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษาตระหนักต่อปัญหาเสพติด จัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ กิจกรรมกีฬา มีมาตรการให้ความช่วยเหลือและปรับเปลี่ยน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสอดแทรกความรู้ เสริมทักษะการป้องกันยาเสพติด ด้านระบบการให้คำปรึกษา ให้มีระบบปรึกษาด้วย กลุ่มเพื่อน แก้ปัญหาสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด การเยี่ยมบ้านนักศึกษา เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้ปกครองนักศึกษาร่วมรับรู้รับทราบ ปัญหาและวิธีการดูแลนักศึกษา

อภิปรายผล

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ การมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรเข้ามาดำเนินการในการแก้ไขปัญหาเสพติด ทั้งนี้ การสรรหาบุคลากรต้องเป็นเรื่อง การพิจารณาจากมหาวิทยาลัยในการที่จะดำเนินการสรรหาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บริหาร เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเข้าร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ด้วย

ความสนใจ ทั้งนี้ การเข้าร่วมในโครงการอาจจะเป็นเป้าหมายความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับผู้เสพ มหาวิทยาลัยควรมีระบบป้องกันที่ดีสำหรับนักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องการลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในมหาวิทยาลัย เพราะหากมหาวิทยาลัยให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด จะทำให้ปัญหายาเสพติดลดลงจากสังคม และเป็นลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหากับนักศึกษาและมหาวิทยาลัย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Minakoon (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานใน 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การจัดขุมนุมทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมด้านจริยธรรม เช่น ชมรมพุทธศาสนา ขุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ลูกเสือ เนตรนารี หรือ ค่ายธรรมะ 2) ยกย่องชมเชย ส่งเสริม ให้รางวัล ให้กำลังใจนักเรียนที่มีความประพฤติดี เรียนดี หรือช่วยเหลือกิจการของโรงเรียน และ 3) คอยเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริหารและครูขาดความรู้ ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรได้รับการพัฒนาโดยการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างลึกซึ้งทุกคนทั้งระบบเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด โทษทางกฎหมาย ลักษณะของนักเรียนและมาตรการพิเศษในการดูแลนักเรียน ทั้ง 5 กลุ่ม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบูรณาการหลักสูตร และการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Simmasud (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน รองลงมาคือ การวางแผนและโครงการกับการประเมินและรายงานผล การกำกับ นิเทศ ติดตามและการสนับสนุนทรัพยากรตามลำดับ ส่วนปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การสนับสนุนทรัพยากร รองลงมาคือ การวางแผนและโครงการ การกำกับ นิเทศ ติดตาม การประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน และการประเมินและรายงานผล ตามลำดับ ข้าราชการครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการดำเนินงานพบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการกำกับ นิเทศ ติดตาม โดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยแนวทางการพัฒนาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในมหาวิทยาลัยอย่างยั่งยืน
2. ควรศึกษารูปแบบกิจกรรมที่เสริมสร้างการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด สำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา
3. ควรวิจัยการรับรู้และการเปิดรับข่าวสารเรื่องยาเสพติดของนักศึกษา เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

References

- Jindatong, B. (2012). *The strategy for drug abuse prevention and remedy in school*. Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Department of Educational Administration Graduate School, Silpakorn University. [in Thai]
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3).
- Manakoon, D. (2007). *A study of school procedure and development on drug prevention in secondary schools under Phitsanulok educational service area office 1*. Master of Education Phitsanulok Rajabhat University. [in Thai]
- Office of the Narcotics Control Board. (2007). *Preventing and solving drug problems in schools*. Bangkok: Office of the Narcotics Control Board. [in Thai]
- Simmasud, L. (2005). *Stated and problems of drug prevention performance at third class and the third - the fourth class construction under the Jurisdiction of Loei education service area office 2*. Master of Education Program, Loei Rajabhat University. [in Thai]
- Royal Thai Police. (2001). *The importance of people to the problem of drug addiction*. Bangkok: Royal Thai Police. [in Thai]
- Srisa-ard, B. (2011). *Preliminary research*. Bangkok: Suviriyasanr. [in Thai]

Author

Assistant Professor Dr. Paisarn Phakphian

Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences

Ubon Ratchathani Rajabhat University

2 Ratchahni Rd., Muang District, Ubon Ratchathani Province 34000

Tel.: 08-0896-7487 E-mail: parkpien@hotmail.com

